

Banc d'Experiències i Bones Pràctiques

COMPARTIM PIS?

FITXA DIVULGATIVA. ANY EDICIÓ 2016

Solucions col·lectives per a l'habitatge des de la convivència

Promogut per: Centre de Serveis Socials Poble Sec. IMSS

Ajuntament
de Barcelona

PRÀCTICA FINALITZADA
2019

Presentació

Compartim Pis és un projecte d'intervenció grupal que es porta a terme al Centre de Serveis Socials de Poble Sec des de l'any 2000.

Els eixos principals del projecte són la realització d'una intervenció grupal que permet, a les persones amb una necessitat de millora d'aspectes d'habitatge, puguin compartir-la, millorar les seves habilitats i establir relacions de col·laboració entre elles. Es desenvolupen unes 6/7 sessions centrades en crear un espai de confiança, de reflexió sobre les pròpies circumstàncies i necessitats, tot establint punts en comú entre les persones membres. Es realitzen dinàmiques de grup, activitats pràctiques (taller de cuina), visites en el territori i participació de grups de convivència formats prèviament.

A més, el projecte incorpora l'acompanyament als grups de persones que es plantegin iniciar un projecte d'habitatge compartit, tot reforçant les pròpies habilitats. Es pretén arribar a concretar aquest projecte i oferir informació i suport per tal de poder desenvolupar la iniciativa, així com reforçar la convivència dels grups donant-li un valor a la seva experiència i proposant un espai per compartir i reflexionar sobre el seu desenvolupament.

Els objectius d'aquest projecte no han variat en essència durant aquests anys. Allò que sí ha canviat és el context social, econòmic i legislatiu, així com les respostes institucionals a les necessitats d'habitatges.

Aquesta pràctica està vinculada amb: grups, habitatge, processos, promoció social, serveis socials, població adulta, famílies.

El context

Al Centre de Serveis Socials de Poble Sec s'atén una població amb necessitats i demandes que directa o indirectament incideixen en la situació d'habitatge. Als darrers anys les condicions estructurals del mercat d'habitatge fan que el moment de cercar i llogar un pis sigui un moment crític i en la majoria d'ocasions insalvable per a persones amb ingressos econòmics reduïts. S'han articulat iniciatives públiques d'habitatge per facilitar el manteniment i l'accés que han representat un avanç important en aquest camp, però resulten insuficients en el context actual. Per exemple, el suport a l'accés a l'habitatge, els ajuts de lloguer just, la borsa de lloguer, els pisos de protecció oficial, els habitatges d'emergència social, etc. Es constata, en la pràctica professional, que les persones i famílies amb rendes baixes tenen greus dificultats per cobrir les

seves necessitats d'habitatge de forma individual. En l'atenció individual s'informa i orienta sobre els recursos públics existents. Recollint l'experiència en aquest tipus d'intervenció es constata que la persona retorna al serveis amb la mateixa demanda, de forma reiterada.

Per la seva banda, al Centre de Serveis Socials de Poble Sec es realitza un abordatge grupal complementant la intervenció individual. En aquest tipus de projecte grupal es parteix d'una necessitat individual proposant a les persones l'abordatge col·lectiu per cercar alternatives, per afavorir un procés de creixement personal, potenciar les seves habilitats socials i ampliar la seva xarxa de relacions. Quan una persona té una situació d'habitatge inestable o precària posa en marxa tota una sèrie de solucions i alternatives en base a les seves capacitats personals i a la seva xarxa social i familiar de suport. En el cas que aquestes siguin fràgils o inexistent, la participació en un espai grupal dóna l'oportunitat de reflexionar, de construir noves relacions interpersonals, i la possibilitat de tenir un projecte de millora en referència a l'habitatge.

Objectius i abast

Els **objectius generals** d'aquest projecte són:

- Potenciar les habilitats socials i relacionals i ampliar la xarxa de relacions.
- Millorar la situació d'habitatge.
- Reforçar l'estabilitat de les unitats de convivència que han llogat pis en d'altres edicions.
- Promocionar la iniciativa de les noves unitats de convivència.

Els **objectius específics** són:

- Aportar informació útil sobre serveis i recursos d'habitatge.
- Facilitar que els membres es coneguin, puguin compartir expectatives i experiències.
- Crear un espai de confiança i de reconeixement mutu que permeti crear vincles entre els membres, tot identificant afinitats i interessos comuns.
- Treballar els aspectes de la comunicació que faciliten l'entesa, el reconeixement de l'altre i l'empatia.
- Reforçar la posició activa de la persona en la recerca d'alternatives.
- Intercanviar experiències positives dels grups de convivència ja formats en edicions anteriors amb els nous participants.

Pel que fa al **col·lectiu destinatari**, el projecte està orientat a les persones soles, famílies monoparentals i persones grans autònomes. Els aspectes comuns en totes elles són la necessitat de millora de l'habitatge, els ingressos baixos i una xarxa social i familiar de suport precària. Es poden trobar situacions diverses com ara:

- Persones i/o famílies monoparentals que han deixat el pis on viuen.
- Persones que viuen en habitacions rellogades des de fa anys i que presenten sentiment de malestar en relació a aquesta situació.
- Persones que tenen un habitatge, però tenen greus dificultats econòmiques per mantenir-lo.

El procés d'implementació

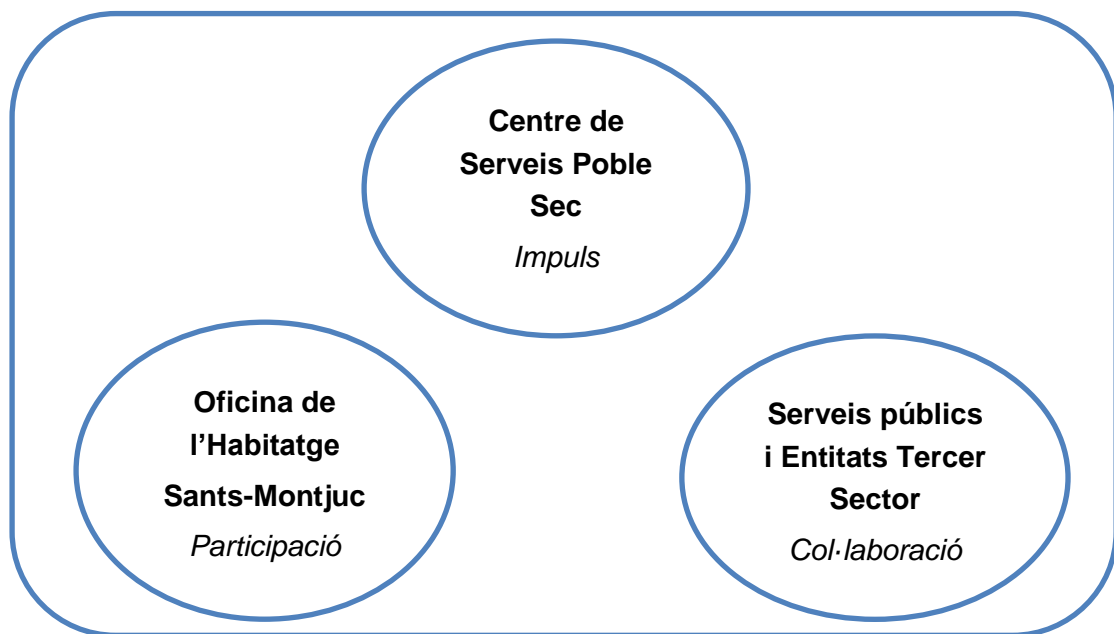
a) Etapes

El projecte es desenvolupa en tres fases. La següent gràfica presenta les etapes d'implementació:

QUI SÓC JO, QUI ETS TU?	QUI SOM NOSALTRES?	RESULTATS I IMPLEMENTACIÓ
<p>1) Entrevistes individuals i sessions grupals amb els possibles candidats que són derivats pels professionals de serveis socials que coneixen el projecte. Anàlisi de les expectatives dels participants i aproximació a les sessions grupals. S'inicia el grup quan es compta amb 8-12 participants i es fixen les dates de les 6-7 sessions que es realitzen setmanalment durant una hora i mitja. A cada sessió es realitzen diferents activitats que tenen com eix central la convivència.</p>	<p>2) Iniciatives per formar nous grups: finalitzades les 6-7 sessions pot sorgir la iniciativa d'un grup que vol compartir el pis. En aquesta fase es dóna suport al procés d'establir les bases de la futura convivència. S'aborden aspectes com el compromís, la construcció d'un projecte comú i la possibilitat d'incorporar el conflicte com una oportunitat de creixement. S'aprofundeix en aquests temes així com en la cerca d'alternatives d'habitatge ja sigui a través del mercat privat o a través de la borsa de lloguer.</p>	<p>3) Som-hi! L'objectiu d'aquesta fase és que un cop ha iniciat la convivència en el pis, aquesta es consolidi. Arribats a aquesta fase, existeix la premissa que el grup que aconsegueix iniciar la convivència estigui format per membres autònoms amb capacitat d'autogestionar la convivència en tots els seus aspectes. Es fa un seguiment indirecte, convidant-los a les sessions grupals que es fan al Centre de Serveis Socials.</p>

b) Actors implicats

El projecte Compartim Pis està impulsat pel Centre de Serveis Socials de Poble Sec amb la col.laboració de l'Oficina de l'Habitatge de Sants-Montjuïc i diverses entitats del tercer sector que hi participen de manera més puntual i informativa. La següent gràfica sintetitza de forma esquemàtic els actors implicats en el projecte:

c) Recursos

- **Recursos Humans**

En el projecte intervenen tres treballadores socials. Es valora com adequat que puguin ser de diferents unitats dintre de l'organització del centre.

- **Infraestructura**

Les sessions es realitzen en el Centre de Serveis Socials Poble Sec.

En la sessió de cuina es fa ús de la sala de cuina del Centre Cívic Sortidor.

- **Recursos Econòmics**

El pressupost anual per a sortides o petites despeses és de 200€. Segons les possibilitats, en el cas que es formi un grup de convivència es pot valorar fer suport en part de la fiança per accedir a un pis de lloguer.

Resultats

L'avaluació dels resultats del projecte s'ha dut a terme a través de diferents indicadors quantitius:

- Número de derivacions al projecte: 25 persones
- Número d'entrevistes realitzades: 20 entrevistes.
- Número i procedència dels participants: 10 participants (6 del CSS Poble Sec, 3 d'altres CSS i 1 del SIS)
- Grau d'assistència: 100% en el cas de 2 persones, 85% en el cas de 5 persones, i 15% en el cas de 3 persones.
- Satisfacció expressada dels participants: les persones participants que han seguit totes les sessions han manifestat que el grup els ha resultat útil, s'han trobat còmodes, han considerat que les sessions han estat suficients i que les activitats han afavorit la coneixença entre les persones.
- Número de grups que estan en procés de convivència: un grup de dues persones. S'han realitzat quatre sessions i han presentat sol·licitud a l'Oficina de l'Habitatge a la Borsa de Lloguer social.

Aprentatge

Entre les fortaleses del projecte destaca la gestió de processos i l'acompanyament que es fa servir des del CSS per trobar solucions col·lectives a un tema complex com és la dificultat d'accés a l'habitatge que poden tenir les persones usuàries de serveis socials, tenint en compte els seus perfils i les seves necessitats econòmiques i de xarxes socioafectives.

Per la seva banda, la principal dificultat externa és l'accés a un habitatge de lloguer a la ciutat de Barcelona i àrea metropolitana, considerant les situacions laborals i econòmiques dels participants al grup, sovint molt precàries. En els darrers anys, aquesta dificultat és extensiva a altres franges de població donada la especulació actual al mercat immobiliari.

A més, una barrera important és la dinàmica d'una societat individualitzada que es trasllada també a l'àmbit de l'habitatge amb llars de famílies nuclears i llars unipersonals i amb la reticència generalitzada a cercar solucions compartides.

Finalment, pel que fa a la transferibilitat, el projecte Compartim Pis és una demostració de com es pot fer servir el treball grupal al servei de la recerca d'alternatives i solucions a problemes estructurals.

Informació pràctica

Promogut/Impulsat per: Centre de Serveis Socials de Poble Sec.

Professional/tècnic referent: ANGUS RUIZ/ ALICIA VALERO/ CARINA DÍAZ

Telèfon 932564302/03/01 - aruiz@bcn.cat / avaleroa@bcn.cat/ cdiazl@bcn.cat

Documentació disponible:

<i>Document</i>	<i>Tipus</i>	<i>Data</i>
<i>Fitxa d'inscripció</i>	<i>Document</i>	<u>09/01/2017</u>
<i>Fitxa de projecte IMSS</i>	<i>Document</i>	<u>31/12/2016</u>
<i>Article RTS</i>	<i>Document</i>	<u>01/04/2014</u>

Evolució

Última actualització a juny del 2022

A partir del curs 2019/2020 el projecte no està actiu. En l'avaluació es va concloure que donades les dificultats d'accés a un habitatge dels grups que es configuraven, no es podia acomplir amb un dels objectius principals del projecte, motiu pel qual es valora tancar-lo.